

Інтерв'ю з державним уповноваженим АМКУ

Розпочався шостий місяць дії норм Закону України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон). Через інноваційність багатьох механізмів Закону замовники помиляються і неправильно тлумачать нові норми законодавства у сфері закупівель. Уже навіть наявні оскарження за Законом.

З метою отримання відповідей на проблемні та спірні питання, які виникають при поданні скарги та стосуються процесу оскарження, редакція журналу «Радник в сфері державних закупівель» підготувала інтерв'ю з представником адміністративної колегії з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель АМКУ Світланою Панаїотіді.

«РДЗ»: — Доброго дня, Світлано! Багато передплатників нашого видання скаржаться на процес оскарження в АМКУ, а саме на неможливість особистої присутності в м. Києві сторін при розгляді скарги. Чи заплановано запровадження участі в розгляді за допомогою відеоконференції? Або хоча б слідкування за розглядом у режимі онлайн?

С. П.: — Доброго дня! Порядок оскарження процедур закупівель та розгляду органом оскарження відповідних скарг визначено статтею 18 Закону України «Про публічні закупівлі» (надалі — Закон).

Частиною 6 статті 18 визначено, що суб'єкт оскарження, замовник мають право взяти участь у розгляді скарги, у тому числі шляхом застосування телекомунікаційних систем в інтерактивному режимі реального часу. Розгляд скарги є відкритим, усі охочі можуть бути присутніми на розгляді як вільні слухачі.

На даний час у постійно діючої адміністративної колегії АМКУ з розгляду скарг про порушення у сфері публічних закупівель (Колегія) як органу оскарження відсутні матеріальні й технічні можливості щодо здійснення розгляду скарг у режимі відеоконференції.

«РДЗ»: — Відповідно до положень частини 8 статті 18 Закону розгляд скарги зупиняє перебіг строків, установлених частиною 2 статті 32, абзацом 8 частини 3 статті 35 цього Закону. Яким чином даний процес призупинення відбувається? Це обов'язок органу оскарження?

С. П.:— Відповідно до частини 8 статті 18 Закону розгляд скарги зупиняє перебіг строків,

установлених [частиною 2 статті 32](#), [абзацом 8 частини 3 статті 35](#) цього Закону.

Перебіг цих строків продовжується з дня, наступного за днем прийняття рішення органом оскарження за результатами розгляду скарги, рішення про припинення розгляду скарги або рішення про залишення скарги без розгляду.

Після прийняття рішення органом оскарження за результатами розгляду скарги про відмову в задоволенні скарги рішення про припинення розгляду скарги або рішення про залишення скарги без розгляду електронна система закупівель автоматично, не раніше ніж через два дні з дня розміщення такого рішення в електронній системі закупівель, визначає дату та час проведення електронного аукціону та розсилає повідомлення всім особам, які подали тендерні пропозиції.

Тобто призупинення перебігу зазначених строків електронна система закупівель здійснює автоматично, що відрізняє процедуру публічних закупівель від державних.

«РДЗ»: — Відповідно до абзацу 3 частини 7 статті 18 Закону в разі усунення замовником порушень, зазначених у скарзі, замовник протягом одного робочого дня з моменту усунення порушення повинен повідомити про це органів оскарження та розмістити в електронній системі підтвердження. Яким чином замовник інформує орган оскарження? Поштовим зв'язком?

С. П.: — Відповідно до статті 14 Закону подання інформації під час проведення процедури закупівлі здійснюють в електронному вигляді через електронну систему закупівель.

Частиною 7 статті 18 Закону також визначено, що підтвердження усунення порушення замовник розміщує також в електронній системі. У будь-якому випадку Закон не забороняє замовникові надавати інформацію також в іншому вигляді.

«РДЗ»: — Де можна переглянути рішення органу оскарження за Законом?

С. П.: — Відповідно до частини 11 статті 18 Закону протягом одного робочого дня після прийняття рішення за результатами розгляду скарги орган оскарження в електронній системі закупівель надає інформацію про резолютивну частину рішення та протягом трьох робочих днів з дня його прийняття розміщує рішення в електронній системі закупівель. Рішення за результатами розгляду скарги відразу після розміщення в електронній системі автоматично оприлюднюються на веб-порталі Уповноваженого органу і надсилають суб'єктові оскарження та замовникові.

«РДЗ»: — У деяких процедурах закупівлі, що вже пройшли через процедуру

оскарження за Законом, оприлюднено лише резолютивну частину рішення. Із чим це пов'язано?

С. П.: — Це пов'язано з тим, що, як уже було зазначено вище, інформацію про резолютивну частину рішення надають протягом одного робочого дня після прийняття рішення за результатами розгляду скарги, тоді як повний текст рішення розміщують протягом трьох робочих днів з дня його прийняття.

«РДЗ»: — Як ми знаємо, 4 червня 2016 року набрав чинності Закон України від 12.05.2016 № 1356-VIII «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони». Чим відрізняється процес оскарження даних закупівель та чи є відмінності як такі?

С. П.: — Основна відмінність процесу оскарження закупівель відповідно до Закону України «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони» полягає у строках, якими ми керуємось при розгляді скарг.

Наприклад, скарги, що стосуються технічних, кількісних та якісних характеристик предмета закупівлі та/або кваліфікаційних критеріїв до учасників відбору, прийнятих рішень, а також дій та/або бездіяльності замовника, що відбулися до закінчення періоду, встановленого для подання цінових пропозицій, можна подавати до органу оскарження з моменту оприлюднення оголошення про проведення відбору, але не пізніше як за **два робочі дні** до закінчення встановленого замовником періоду подання цінових пропозицій. (У Законі України «Про публічні закупівлі» — не пізніше як за чотири дні.)

Скарги, що стосуються результатів визначення переможця переговорної процедури закупівлі, прийнятих рішень, а також дій та/або бездіяльності замовника, що відбулися після закінчення періоду, встановленого для подання цінових пропозицій, можна подавати до органу оскарження протягом **чотирьох робочих днів** з дня оприлюднення на веб-порталі Уповноваженого органу повідомлення про намір укласти договір про закупівлю, але до дня укладення такого договору. [У Законі України «Про публічні закупівлі» — протягом 10 (5) днів.]

Строк розгляду скарги органом оскарження становить **три робочі дні** з дати надання замовником витребуваних органом оскарження документів, необхідних для розгляду скарги, але не більше ніж **10 робочих днів** з дати початку розгляду скарги. (У Законі України «Про публічні закупівлі» — 15 робочих днів.)

«РДЗ»: — Доволі багато учасників нарікають на те, що замовники не виконують рішення органу оскарження. Що чекає на такого замовника?

С. П.: — Відповідно до Закону рішення органу оскарження набирають чинності з дня їх прийняття та є обов'язковими для виконання замовниками та особами, яких вони стосуються.

Рішення органу оскарження може бути оскаржене суб'єктом оскарження, замовником у судовому порядку протягом 30 днів з дня його оприлюднення в електронній системі закупівель.

На даний час відсутній законодавчо закріплений механізм здійснення Колегією чи безпосередньо Антимонопольним комітетом України контролю над виконанням замовниками рішень органу оскарження. Проте зараз триває робота з урегулювання даного питання, оскільки така проблема, дійсно, існує.

Єдина порада, яку я можу дати із цього приводу, це те, що якщо замовники не виконують рішення адміністративної колегії АМКУ, то це привід для звернення до Державної аудиторської служби (колишня Держфінінспекція), правоохоронних органів та винесення даної проблеми навіть на громадське обговорення. Наразі її винесення на широкий загал та в публічну площину є дієвим механізмом, оскільки питання контролю суспільством закупівель є вкрай актуальним.

«РДЗ»: — **Восени заплановано внесення змін до Закону. Чи буде орган оскарження ініціювати якісь зміни до Закону? Якщо так, то стосовно яких питань?**

С. П.: — Колегія як орган оскарження завжди бере активну участь у вдосконаленні законодавства про закупівлі, зокрема й у постійній кооперації з Мінекономрозвитку. На даному етапі функціонування відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» вже є деякі пропозиції, які ми детально аналізуємо та опрацьовуємо.

«РДЗ»: — **Наостанок просимо порад для наших передплатників. Чи можете ви наголосити на найпоширеніших помилках учасників та замовників?**

С. П.: — Наразі практика розгляду скарг за цим Законом є невеликою, але деякі помилки вже можна узагальнити. Найпоширеніша з них — це відсутність здійснення оплати за розгляд скарги, яку стягують до Державного бюджету України. Друга помилка — це завантаження документів уже після подання конкурсної пропозиції або навіть після завершення торгів. Третя — це подання скарги в паперовому вигляді на адресу Колегії, хоча Законом передбачено подання скарги в електронному вигляді.

«РДЗ»: — З огляду на актуальність і важливість наданих вами відповідей, висловлюємо щиру вдячність за корисні поради й бажаємо професійних успіхів і величних здобутків у всіх справах, які ви розпочинаєте!
